

شرکت پایانه‌های نفتی ایران

Iranian Oil Terminals Company

پیام مدیرعامل

صنعت نفت ایران به رغم تنگناها و فشارهای اقتصادی و سیاسی که بر اقتصاد کلان کشور تحمیل شده است، توانسته با تکیه بر توانمندی‌های تخصصی و دانش علمی و خیره‌کننده تلاشگران خود، در مسیر پیشرفت گام بردارد و رشد، بالندگی و اعتلای نظام جمهوری اسلامی را در مسیر توسعه آینده همچنان تداوم بخشد و امروز با وجود چالش‌های فراوان و اعمال فشارهای بین‌المللی توانسته است با تکیه بر توان داخلی در تمامی حوزه‌های دانش و فن‌آوری، دستاوردهایی بزرگ برای کشور به ارمغان آورد.

تدابیر عالمانه مقام معظم رهبری و توجه ایشان به خودکفایی و خوداتکایی در تمامی حوزه‌های صنعت نفت، زمینه ترسیم افق روشن و پیاده‌سازی یک الگوی علمی در شرکت پایانه‌های نفتی ایران را فراهم نمود تا این شرکت در همسویی با ارتقای فرآیندهای تصمیم‌سازی با رویکرد کاهش هزینه‌ها و استفاده بهینه از منابع مالی، با تکیه بر اندیشه و خرد جمعی و تشکیل کمیته‌های تخصصی در حوزه‌های کلیدی، شاهد موفقیت‌های چشمگیر در زمینه شناسایی تولیدکنندگان توانمند داخلی و بومی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز در حوزه‌های ذخیره‌سازی، اندازه‌گیری، خدمات دریایی و عملیات صادرات نفت خام و مواد نفتی و میعانات گازی باشد.

شرکت پایانه‌های نفتی ایران، با عنایات حق و با عزم، اندیشه و تلاش جمعی تمامی همکاران تلاشگر و همچنین پشتیبانی و حمایت مدیران ارشد صنعت نفت و کشور، ضمن تمرکز بر انجام ماموریت‌های اصلی خود در حوزه‌های عملیاتی و تخصصی دریافت، ذخیره‌سازی، اندازه‌گیری، صادرات و واردات نفت خام، مواد نفتی و میعانات گازی، با رویکرد سیستمی و نوین مدیریتی و تفکر راهبردی، علاوه بر ثبت رکوردهای چشمگیر در زمینه صادرات نفت خام و میعانات گازی، در زمینه بومی‌سازی کالاها و تجهیزات مورد نیاز عملیات پایانه‌های نفتی گام‌های موثر و مثبت برداشته است.

عباس اسدروز

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران

مأموریت شرکت پایانه های نفتی ایران

شرکت پایانه های نفتی ایران به عنوان یکی از شرکت های تابعه شرکت ملی نفت ایران سازمانی است عملیاتی، تخصصی و حرفه ای که تمامی امور دریافت، ذخیره سازی، عملیات صادرات و واردات نفت خام، مواد نفتی و میعانات گازی، خدمات دریایی و همچنین ارائه خدمات اندازه گیری و آزمایشگاهی را بر عهده دارد. این مهم که با هدف پشتیبانی و کمک به تداوم پایدار تولید نفت و گاز کشور انجام می شود، در شش منطقه عملیاتی خارگ، شمال (نکا)، پارس جنوبی، ماهشهر، جاسک و بندر خشک آپرین (بارگیری ریلی) در پایتخت از طریق فرآیندهای عملیات دریافت، ذخیره سازی، امتزاج، اندازه گیری و سنجش کمی و کیفی، بارگیری و تخلیه (صادرات و واردات) نفت خام و مواد نفتی تولیدی و مبادله ای (SWAP) و عملیات پهلودهی و جداسازی کشتی های نفتکش در حال اجرا است که موجب تکمیل و ارتقای زنجیره ارزش نفت و گاز کشور و ایفای نقش شایسته در پایداری و انعطاف پذیری بهینه تأمین انرژی ملی، منطقه ای و بین المللی است.

پایانه نفتی خارگ (استان بوشهر - جزیره خارگ)
مرکز عملیات ذخیره سازی و صادرات نفت خام

پایانه پارس جنوبی (استان بوشهر - عسلویه)
صادرات و تأسیسات بارگیری زمینی میعانات گازی

منطقه عملیاتی ماهشهر (استان خوزستان)
پهلودهی و جداسازی کشتی های فرآورده

پایانه نفتی شمال (استان مازندران - نکا)
مرکز عملیات ذخیره سازی و صادرات نفت خام

پایانه نفتی جاسک (استان هرمزگان)
عملیات صادرات نفت خام

پایانه صادرات نفت ریلی آپرین (استان تهران)
بندر خشک، بندر درون سرزمینی چند منظوره

پایانه نفتی خارگ

در سال ۱۳۳۷ نخستین اقدامات پروژه ساخت اسکله های بارگیری و مخازن ذخیره سازی نفت خام پس از عقد قرارداد با کنسرسیوم نفت در جزیره مرجانی خارگ آغاز گردید و اولین قطره نفت خام در سال ۱۳۴۰ وارد این جزیره شد. پایانه نفتی خارگ تا سال ۱۳۷۸ توسط شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب اداره می شد. به منظور سازماندهی کلیه پایانه های نفتی کشور، مدیریت تخصصی و یکپارچه و ارتقای عملکرد آنها به سطح استانداردهای بین المللی پایانه های نفتی، در سال ۱۳۷۹ شرکت پایانه های نفتی ایران تأسیس شد.

فرآیند عملیات صادرات نفت خام از پایانه نفتی خارگ

- نفت تولیدی از مناطق نفتخیز جنوب ابتدا به وسیله خطوط لوله از تلمبه خانه های اهواز، امیدیه و گوره به چندراهه گناوه منتقل و سپس توسط خطوط لوله زیردریایی به جزیره خارگ وارد و در مرتفع ترین نقطه جزیره در مخازن ذخیره سازی می شود.
- دریافت، ذخیره سازی و صدور نفت خام توسط کارشناسان اداره عملیات صادرات و بارگیری نفت خام مدیریت می شود.
- نفت خام از طریق خروجی مخازن توسط دو خط لوله جداگانه ۷۸ اینچ به سمت اسکله غربی (آذریاد) و از طریق چهار خط لوله ۴۸ اینچ به سمت اسکله شرقی (T) سرازیر می شود.
- فرآیند دریافت و انتقال نفت خام به نفتکش ها توسط سامانه های میتزینگ در جوار اسکله های بارگیری، مدیریت و کنترل می شود.
- در آخرین مرحله، نفت خام از طریق بازوهای بارگیری نصب شده بر روی اسکله های صادراتی وارد نفتکش ها می شود.

ذخیره سازی نفت خام

- از ویژگی های مهم جزیره خارگ که آن را به عنوان محلی ممتاز برای ذخیره سازی و صادرات نفت خام تبدیل کرده، وجود ارتفاعات مناسب برای احداث مخازن نفت خام و همچنین نزدیکی به مناطق نفتخیز جنوب است.
- در منطقه عملیاتی خارگ بیش از ۴۰ مخزن ذخیره سازی نفت خام با ظرفیت اسمی ۲۸ میلیون بشکه وجود دارد که نفت خام ارسالی از مناطق نفتخیز جنوب که توسط خطوط لوله زیردریایی وارد خارگ می شود را ذخیره سازی می نماید. در این محل ضمن ذخیره سازی، عملیات سنجش و اندازه گیری و تفکیک انواع نفت خام برای صادرات انجام می پذیرد.

تأسیسات بارگیری زمینی میعانات گازی پارس جنوبی (عسلویه)

با توجه به تصمیم‌های اتخاذ شده در سطح وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران به منظور متنوع شدن مأموریت پایانه میعانات گازی پارس جنوبی، تأسیسات بارگیری زمینی (تانکری) شرکت پخش فرآورده‌های نفتی در سال ۱۴۰۱ به شرکت پایانه‌های نفتی ایران واگذار شد. از طریق این تأسیسات، میعانات گازی در تانکرها بارگیری و از طریق حمل زمینی به پالایشگاه‌های مورد نظر در سطح کشور انتقال داده می‌شوند. تأسیسات بارگیری زمینی میعانات گازی (انتقال باتانکرهای جاده پیما) سایت پارس جنوبی با ظرفیت تقریبی ۲۰ هزار بشکه در روز، در منطقه عسلویه قرار گرفته است.

این تأسیسات که متشکل از یک خط هدر ورودی ۲۰ اینچ از مخازن متمرکز، سه دستگاه پمپ سانتریفوژ به منظور ارسال میعانات گازی زیر فشار ۲.۵ بار به پهلواگاه‌های بارگیری هشت دستگاه اندازه‌گیری ۳ اینچ از نوع توربینی و هشت نازل بارگیری است، مجهز به رینگ آب آتش‌نشانی فایبرگلاس زیرزمینی است و از شبکه آب آتش‌نشانی مخازن متمرکز تغذیه می‌شود.

پایانه میعانات گازی پارس جنوبی (استان بوشهر - عسلویه)

در حال حاضر در پایانه پارس جنوبی، سیستم‌های نوینی برای اجرای عملیات صادرات میعانات گازی راه‌اندازی شده است و انتقال میعانات گازی به کشتی‌ها به وسیله گوی‌های شناور (SPM) انجام می‌شود. در طرح توسعه این پایانه مسئولیت بهره‌برداری نهایی مخازن متمرکز ذخیره‌سازی با توجه به سیاست‌گذاری یکپارچه سازی پایانه‌های نفتی به شرکت پایانه‌ها واگذار خواهد شد

منطقه عملیاتی ماهشهر (استان خوزستان)

در حال حاضر فعالیت‌های شرکت پایانه‌ها در ماهشهر بر عملیات دریایی (پهلودهی و جداسازی کشتی‌های فرآورده) به شرکت پالایش نفت آبادان متمرکز است. بر اساس پیش‌بینی‌ها و برنامه‌های آینده، در راستای توسعه فعالیت شرکت در بخش‌های مختلف صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی، پایانه ماهشهر به یکی از فعال‌ترین مناطق عملیاتی شرکت پایانه‌های نفتی ایران تبدیل خواهد شد.

پایانه نفتی شمال (استان مازندران - نکا)

به دلیل موقعیت استراتژیک کشور جمهوری اسلامی ایران در کنار دریای مازندران و همچنین به دلیل ایفای نقش محوری در انتقال و ترانزیت نفت خام کشورهای آسیای میانه به سایر کشورهای جهان، پایانه نفتی شمال در بندر بهشهر (نکا) احداث شده است. پایانه ایجاد شده در این بندر در ۲۲ کیلومتری شهرستان نکا، در ساحل دریا قرار دارد. هدف اصلی از ایجاد این پایانه دریافت، ذخیره‌سازی، فرآوری و انتقال نفت خام کشورهای حوزه دریای خزر با عنوان طرح سوآپ است.

پایانه نفتی جاسک (استان هرمزگان)

وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران مطالعات مفهومی و مقدماتی طرح استراتژیک احداث پایانه نفتی در بندر جاسک را به عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ملی انجام داده و اکنون خطوط لوله، مخازن و تأسیسات مربوطه احداث و آماده بهره‌برداری می‌باشند. صادرات نفت در این پایانه بوسیله گوی‌های شناور (SPM) انجام خواهد شد

فرصت های سرمایه گذاری در شرکت پایانه های نفتی ایران

بخش مهمی از فعالیت های شرکت پایانه های نفتی ایران بر روی به روزرسانی و نوسازی زیرساخت های تأسیسات مخازن ذخیره سازی و اسکله های صادراتی نفت خام و میعانات گازی براساس استانداردهای روز بین المللی متمرکز شده است. در این زمینه فرصت های سرمایه گذاری چشمگیری برای شرکت های داخلی و خارجی در مناطق عملیاتی این شرکت فراهم است.

نیازهای فناورانه شرکت پایانه های نفتی ایران

طراحی و ساخت کارت های الکترونیکی
رسوب زدایی از مخازن ذخیره سازی نفت خام
بازرسی از خطوط لوله زیرزمینی غیر قابل توپکرانی
بازرسی از خطوط لوله زبردربایی غیر قابل توپکرانی
روش بهینه و موثر پیشگیری از تشکیل رسوبات در مخازن نفتی
اجرای طرح های بهینه سازی مصرف انرژی
طرح های پاکسازی آلودگی های نفتی
ساخت رنگ های دریایی Fast Cure
نشت یابی خطوط لوله انتقال نفت و گاز
بهسازی خاک
احداث آب شیرین کن (RO)
بازرسی بیرونی از خطوط لوله روزمینی
تعمیرات اساسی مخازن ذخیره سازی و گوی های شناور (SPM)
ساخت و تعمیرات اساسی بازوهای بارگیری (Loading Arms)

مسئولیت های اجتماعی

شرکت پایانه های نفتی ایران در راستای انجام مأموریت های مهم صنعت نفت، مسئولیت های اجتماعی خود را با حمایت های شرکت ملی نفت ایران به نحو شایسته ای انجام داده و در قالب طرح های عام المنفعه، خدمات چشمگیری در زمینه خدمات آموزشی، توسعه فضای سبز، خدمات حمل و نقل دریایی بار، تردد شناورهای مسافری در مسیرهای خارگ، گناوه و بوشهر، اورژانس هوایی و تجهیز بیمارستان جهت ارائه خدمات بهداشتی-درمانی، انجام پروازهای فوق العاده (باتوجه به شرایط آب و هوایی منطقه) خدمات آب، برق و آبفای شهری، جمع آوری و تفکیک و بازیافت پسماند شهری، خدمات رفاهی و حفاظت از محیط زیست به ساکنان پیرامون تأسیسات صنعتی خود ارائه می دهد.

